

פרק ב'

- פסוק א'** - עכשיו מתנבא על מואב, על שלשה פשעי מואב ועל ארבעה לא אשיבנו, הפשע הרביעי הוא ששרף עצמות מלך אדום עד שנעשו לבנים כסיד כרגילות עצמות לאחר שריפה. לרש"י, פעם אחת נפל מלך אדום ביד מלך מואב ושרף עצמותיו ושם אותו כטיח בקיר, והקב"ה תובע את בזיונו של מלך אדום, להמצודת דוד, מדובר על מה שכתוב בספר מלכים ב' פרק ג' פסוק כ"ז, מלך מואב חטף את בנו של מלך אדום שהיה ראוי למלוך במקומו, והעלהו על החומה ושרפו לעיני אביו, וישראל לא עזרו למלך אדום ולכן קצף מלך אדום על ישראל, הואיל והגורם לזה היה מלך מואב לכן מגיע לו עונש.
- פסוק ב'** - לכן אשלח את האויב שנמשל לאש, ויכלה את העיר שנקראת קריות, ברעש המלחמה ימותו אנשי מואב בזמן שיריעו בתרועת מלחמה.
- פסוק ג'** - ד' יכרית כל השופטים מהעיר קריות וגם את כל השרים.
- פסוק ד'** - עכשיו מתנבא על יהודה, על שלשה פשעי יהודה ועל ארבעה לא אשיבנו, על שמאסו בתורת ד', וחוקיו לא שמרו, (הן המצות השכליות הן המצות שלא ידוע טעמם), נביאי השקר התעוּס מן הדרך הישרה, דבר זה כבר היה אצל אבותיהם, ובניהם החזיקו במעשיהם אחריהם.
- פסוק ה'** - לכן אשלח אויב שנמשל לאש ביהודה ותשרוף את ארמונות ירושלים.
- פסוק ו'** - עכשיו מתנבא על ישראל, על שלשה פשעי ישראל ועל ארבעה לא אשיבנו, על שהיו הדיינים מוכרים את מי שהוא זכאי בדין בשביל שוחד שקבלו, ואת משפט האביונים עָתוּ אפילו בשביל זוג נעלים שקבלו.
- פסוק ז'** - הדיינים ממנים שוטרים שיכופו ויכריחו את הדלים לקיים את פסק הדין, ואם הם מסרבים תופסים השוטרים את הדלים בשערות ראשם ומפילים אותם לארץ, נמצא עפר הארץ בראש הדלים, הנביא מתבטא על זה השואפים (מסתכלים ומקוים) על עפר ארץ בראש דלים, הם גורמים שהעניים הנכנעים שבדרך כלל הולכים בדרך ישרה ילכו בדרך מעוותת מחמת פחדם מהשופטים, ואב ובנו הולכים ביחד לבא על נערה המאורסה, ואינם מתביישים זה מזה, דבר זה הוא חילול ד'.
- פסוק ח'** - אלו שמסרבים לקיים את הפסק, לוקחים מהם הדיינים את בגדיהם בתורת משכון ומציעים אותם להסב עליהם בסעודות שעורכים ליד המזבחות שבנו לפסיליהם, לוקחים מהם כסף בתורת עונש וקונים בו יין (יין ענושים) ושותים אותו בבית ע"ז.
- פסוק ט'** - האמורי בגלל שהיו לו חוקים רעים השמדתי אותו מפניכם, אע"פ שהיה חזק מאד שגבהו כגובה ארזים, וחזק הוא כעץ אלון, והשמדתי את הפרי שלו מלמעלה, הכוונה לשרים שלו בשמים, ואת

השרשים שמלמטה, הכוונה לשרים שלו בארץ, ואתם עזבתם את חוקותי והלכתם בדרכי האמורי.

פסוק י' - הלא אני עשיתי עמכם חסד, העליתי אתכם מארץ מצרים והולכתי אתכם במדבר ארבעים שנה, וספקתי לכם כל מה שאתם צריכים, וכל זה כדי שתירשו את ארץ האמורי.

פסוק י"א - עוד עשיתי עמכם טובה, שהעמדתי מבניכם נביאים, ובחוריתם שרגילים ללכת אחרי תאותם נתתי בלבם רוח טהרה שיהיו נזירים, האם אתם יכולים להכחיש שלא היו דברים אלו.

פסוק י"ב - פתיתם את הנזירים שישתו יין, ואל הנביאים אמרתם שלא יתנבאו בשם ד'. (עיון פרק ז').

פסוק י"ג - מכיון שאני עשיתי לכם כל הטובות הנ"ל ואתם חטאתם, לכן אביא אותכם במצוקה במקום שְׁתִּמְצְאוּ עד שלא תוכלו לברוח, כמו עגלה מלאה בחבילות של תבואה, מכובד המשא, בכל מקום שהולכת העגלה מכבידים החבילות עליה.

פסוק י"ד - אפילו מי שהוא קל ברגליו לא יוכל לברוח מהאויב, וגם מי שהוא חזק לא יוכל להתחזק במלחמה כנגד האויב, וגבור לא יוכל להציל את נפשו.

פסוק ט"ו - מי שאוחז בקשת לא יהיה לו כח לדרוך את קשתו, כי לא יוכל לעמוד כנגד האויב מרוב פחד, מי שקל ברגליו לא יוכל להציל נפשו, ומי שרוכב על הסוס לא יוכל להציל נפשו ע"י שיברח על סוס.

פסוק ט"ז - מי שיש לו לב אמיץ לעמוד במלחמה כנגד גבורים ואינו פוחד מהם, עכשיו לא יוכל לעמוד כנגדם אלא יאלץ לברוח, בלשון המקרא כתוב שיברח ערום, לרש"י הכוונה בלי כלי זיין, להמצודת דוד הגבור יסיר את בגדיו מעליו להקל על גופו שיוכל לברוח בקלות.